

Kassán: Geróffyné, Hahnelné Szabó Ilka, Kutasi Janka, Kőmíves Imréné, Litzemayer Szidi és Leopoldina, Locsarek Györgyné, Vinczéné Alojzia, Andorffy Péter, Balogh Árpád, Dálnoky Kárpát, Halasi Béla, Locsarek György, Mezei Vilmos, Takács Ádám stb. A kassai új színház 1899 szeptember 28-án nyílt meg Várad Antal „Déryné álma” c. prologusával, melyben Csillag Teréz, Mihályfi Károly és Somló Sándor mint vendégek vettek részt. Utána „Bánk bán” került színre. Igazgató Szendrey Mihály volt. Az új színház építési költsége 1,014.409 K. Van benne 52 páholy, 664 állóhely, számos ülőhely. A magyar színészet százéves jubileumát 1916 május 13-án ülték meg. A Kazinczy-kör az ünnepély előtt a színházban díszülést tartott. A közoktatásügyi minisztériumot Sziklay Ede főispán, Kassa városát Blanár Béla polgármester képviselte. A jubileumi ünnepélyen megjelent Vargha Gyula államtitkár, Kassa város orsz. képviselője is, aki egyúttal az Akadémiát és a Kisfaludy-társaságot képviselte. A Magyar Történelmi Társaság képviselőjében Révész Kálmán debreceni esperes, a debreceni Csokonai-kör képviselőjében Szávay Gyula, a budapesti Nemzeti Színház képviselőjében Hevesi Sándor főrendező jelent meg. Wlassics Gyula országos színészeti felügyelő is jelen volt. Berzeviczy Albert meglehangú táviratban küldte üdvözlését. A kör díszülését dr. Eöttevényi Nagy Olivér nyitotta meg lelkes beszéddel. Majd Faragó Ödön színigazgató felolvasta dr. Czobor Alfréd megyei főlevéltáros színház-történelmi tanulmányát. Tíz percnyi szünet után a színház díszelőadása következett. Színrekerült „A hűség próbája”, Kisfaludy Károly vígjátéka, pompás előadásban. A színház falába elhelyezett emléktáblán ezen sorok díszlenek:

Száz évnél hosszabb
ideig állott e helyen
az első állandó hazai
színház, amely az 1792-ik évben
nyílt meg.
Annak lebontása után
a múzsáknak
e fényes templomát
a város lelkes közönségének
áldozatkészsége emelte
a nemzeti közművelődésnek.

1926 őszéig Faragó Ödön színigazgató hirdette itt sok áldozat árán a magyar kultúra igéit. Azóta Iván Sándor színigazgató jeles társulata működik itt.

Kassai Vidor, a Népszínház egykori nagy komikusa, sz. 1840 febr. 16-án, *Gyálán* (Torontál megyében), ahol atyja községi jegyző volt. Iskolai tanulmányait Makón kezdte. Szorgalmas és kitünő tanuló volt. De atyja elhalálása után özvegy édesanyja nem bírta iskoláztatni. Előbb a kereskedői pályával próbálkozott tehát, majd a templomfestést választotta életpályájául. Kitünő bizonyítványokat kapott mestereitől, akárcsak az iskolában s bizonyára jeles templomfestő lett volna belőle; ám a sors egyéb hivatást tartogatott számára. Színész lett. Első igazgatója Molnár György volt, a Budai Népszínház (I. o.) direktora, aki a fiatal színészcsemetét 1861-ben kóristának szerződtette — havonta 25 forint fizetéssel. Ezt a szerződést aztán 28 forint havi gázsival 1864 őszéig meghosszabbították. 1864 őszétől 1866 őszéig Sipos Károly, majd Szigeti Imre igazgatóknál már mint önálló színész működött. Bényei István színigazgatónál (1866—67) már 45 forint havi fizetése volt. 1867-ben megint Molnár Györgynél találjuk, a Budai Népszínháznál, havi 60 forint fizetéssel. 1869 ápr. 15-től Kolozsvárra szerződött, még pedig nejével, Jászai Marival, együtt. Jászai mint társalgási színész és fiatal hősnő, Kassai pedig mint komikus és buffó. Kettejüknek itt már 130 forint havi fizetést biztosított az igazgatóság. 1873—74-ben Pesten, az István-téri színháznál (ma: Klauzál-tér) találkozunk a kis Kassával, aki ekkor már igen jeles komikussá nőtte ki magát. Innen visszament Kolozsvárra, ahol — leszámítva 1878 okt. 1-től 1879 virágvasárnapjáig terjedő aradi működését — egész 1880 őszéig megmaradt s résztvett a kolozsvári színészek bécsi vendéglátékain s különösen híres „Gonosz Pistá”-jával (Falu rossza), vasas németjével („Peleskei nótárius”) kacagtatta meg a bécsi közönséget. 1880 okt. 8-án a budapesti Népszínházhoz szerződött, — előbb 150, majd 200 forint havi fizetéssel — ahol aztán nyugdíjba vonulásáig megmaradt. (Mint szerződött tag 1898 dec. 27-én játszott utoljára a Népszínházban.) Kassainak a legerősebb színészi